NEWSPAPER POST

IL-BELT VICTORIA

RIVISTA MAĦRUĠA MILL-PARROĊĊA TA' SAN ĠORĠ — GĦAWDEX

Nru 45

Novembru - Diċembru 1988

Il-Kelma ta' l-Arċipriet

"GĦINNI NITWIELED FEJN INRID JIEN"

Ġesù Bambin

Elfejn sena ilu. Raġel u mara, għajjiena, mejta mill-vjaġġ iterrqu bil-mod il-mod lejn belt ċkejkna jisimha Betlem. Hi riekba fuq ħmara; hu miexi quddiem. Hi waslet fl-aħħar ħinijiet biex twelled tarbija.

Ħabbtu bieb wara l-ieħor. U kollha jibqgħu magħluqa għalihom. Min għax mimli, minn għax ma riedx iżid xogħol ieħor ma' dak li għandu, min għax beża li ma jħallsuħx. U Ġesù jittallab permezz ta' ommu Marija biex jitwieled hemmhekk, iżda ħadd ma riedu. U kellu jitwieled f'għar ta' l-annimali.

Elfejn sena wara: illum 1988.

Ġesù qed jerġa' jħabbat il-bieb ta' ħafna nies. Fil-Milied li ġej irid jitwieled fid-dar ta' dik ix-xwejħa li qed tgħammar weħidha, minsija minn kulħadd. Maħmuġa, imgermda, bla saħħa.

Ġesù irid jitwieled fil-qalb ta' dak iż-żagħżugħ imkisser bid-droga. Jixxengel, iħares fil-vojt; f'qalb dak li jrid jisraq biex jixtri d-droga, u jieħu d-droga biex ikun jista' jisraq.

Ġesù jrid jitwieled fil-qalb ta' dik li qed tkisser il-familja tagħha, b'relazzjoni xejn tajba ma' raġel miżżewweġ ieħor.

Ġesù jrid jitwieled fil-qalb ta' dawk it-tfal ċkejknin li qed jgħixu fl-Istitut, mkenna mill-ħarsa ta' ħniena u kura tas-soru u s-saċerdot, imma nieqsa mill-imħabba vera ta' omm u missier.

Ġesù jrid jitwieled f'qalb dak li hu miġġieled ma' niesu minħabba l-wirt. F'qalb minnhu imdejjaq u nisħuq minn kull xorta ta' żventura.

Ġesù jrid jitwieled f'qalb ta' omm muġugħa li ilha ma tirċievi ittra mill-Kanada mingħand uliedha; f'qalb armla, imdejjqa u mnikkta li ta' kuljum tiġġieled biex ma taqax vittma ta' nies ta' bla ebda skruplu.

Ġesù jrid jitwieled f'qalb dawk il-midinba kollha li tbegħdu minnu u li għalkemm fittxew il-paċi f'mitt elf ħaġa oħra ma sabux il-paċi vera li thenni l-qalb.

U int u jien, u aħna ilkoll għandna d-dmir li ngħinu lil Ġesù jitwieled fejn irid Hu: fil-qalb ta' dawn kollha li semmejna. Ma nserrħux moħħna li armajna l-presepju u poġġejna lil Ġesù Bambin hemmhekk. Anqas għandna nkunu kuntenti biss li nħalluh jitwieled ġewwa fina. Ġesù qed jitlobna: "GĦINNI NITWIELED FEJN IRRID JIEN".

U dan nistgħu nagħmluh billi ngħinu lil dawn il-persuni kollha biex jifthu beraħ qalbhom għall-Ġesù Bambin. Hemm ħafna modi, nistgħu nużaw ħafna toroq. Importanti li lkoll kemm aħna f'dawn il-jiem li baqa' sal-Milied naħdmu għalenija biex il-ferħ veru tal-Milied isaltan fil-qalb ta' dawn inqas ixxurtjati minna u Ġesù Bambinisib kenn xieraq fi qlubhom.

IL-MILIED IT-TAJJEB LIL KULĦADD

IL-MILIED FIL-BAŻILIKA TAGĦNA

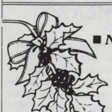

- ***Novena għat-tfal kuljum fil-5.00 p.m.***
- ***Novena għal kulħadd kuljum fis-6.15 p.m.***
- ***Żieda ta' persunaġġi fil-Presepju fil-Knisja***
- ***Kompetizzjoni għall-Familji***
- ***Iktar tiżjin fil-Bażilika***

Programm dettaljat ta' l-attivitajiet kollha mill-15 ta' Diċembru, meta tibda n-Novena sat 8 ta' Jannar 1989, festa ta' l-Epifanija, jitqassam 'l quddiem lil familji kollha.

Editorjal

Unur għall-Parroċċa

Inħossuna kburin li nsemmu l-Kor 'LAUDATE PUERI' u s-sehem li ħa fil-Kungress Mondjali ta' l-Exallievi ta' Don Bosco u ta' l-Exallievi ta' Marija Għajnuna ta' l-Insara li nżamm ġewwa Ruma bejn it-3 u d-9 ta' Novembru 1988. Wara xhur ta' ħidma u preparazzjoni kien jidher li l-Kor ġewwa Ruma kien ser jagħmel isem.U hekk kien. F'kull attività li fiha ha sehem il-kor huwa għolla l-livell ta' l-assemblea u kull min kien preżenti kellu kliem ta' tifħir għal mod kif ġew esegwiti dawk il-brani li kellhom ikantaw. Dan juri s-sens ta' dedikazzjoni tad-diretturi tal-kor kif ukoll id-dixxiplina tal-membri kollha tal-kor.

Mhux ta' b'xejn allura li aħna minn dawn il-kolonni inħossuna rikonoxxenti lejn il-kor 'LAUDATE PUERI' li għolla fil-ġieħ lill-parroċċa tagħna kif ukoll lill-pajjiżna. Is-sagrifiċċji li saru qabel issarrfu f'esekuzzjonijiet tassew eċċellenti waqt dan il-Kungress Mondjali u kulħadd seta' jara li meta nuru rieda tajba, dixxiplina magħna nfusna u kuraġġ kull ostakolu jista' jiġi megħlub. Din iż-żjara tal-Kor 'LAUDATE PUERI' ġewwa Ruma u Torin għandha tħeġġiġna biex kull fejn inkunu u kull meta jingħatalna ċ-ċans ma noqgħodux lura biex ngħollu l-ġieħ tal-Parroċċa tagħna u ta' pajjiżna.

Reġa' wasal Milied ieħor

Meta tasal f'idejkom din il-ħarġa tar-Rivista jkunu qed joqorbu ġranet li jimlew lil kulħadd bil-ferħ. Ikun qed joqrob sewwa l-Milied. Iżda biex dan il-Milied jiġi u jgħaddi u jkollu effett fuq ħajjitna tajjeb li kulma tagħmel għalina l-parroċċa bi tħejjija nkunu lesti li nippratonizzawh. Hekk ħandu jagħmel kull min iħoss li l-Milied hija festa kbira. Għandu jħejji ruħu tajjeb billi mhux biss matul l-Avvent naħsbu fuq din il-miġja .tal-Mulej fostna imma nippruvaw ukoll insewwu xi ftit mill-ħażen li forsi nkunu qed ngħixu fih.

Il-Milied iġib miegħu bosta attivitajiet fil-parroċċa tagħna. Jekk insemmu biss in-Novena li ssir għat-Tfal u dik li ssir għal kulħadd inkunu żgur qed insemmu żewġ affarijiet li qed ikunu organizzati bl-aħjar mod possibbli u li kulħadd ikollu kliem ta' tifħir għalihom. Jonqos imma ftit iktar ħeġġa għan-Novena li tiġi organizzata għal kulħadd. It-tfal jiġu bi ħġarhom. Il-kbar jew għax mehdijin b'affarijiet oħra, jew għax forsi moħħom fin-negozju jew għal affarijiet oħra jibqgħu xi ftit lura. L-appell tagħna għalhekk imur lejn dawk il-parruċċani li verament iridu jippreparaw ruħhom tajjeb għal dan il-Milied. Ejjew u tgħallmu għax bit-tagħlim biss nistgħu aħna nkunu kapaċi naffrontaw l-għedewwa moderni tal-fidi tagħna.

J'Alla dan il-Milied iġib fostna paċi, sliem u rieda tajba biex is-sena ġdida li ser nibdew tkun sena dejjem aħjar minn din li ser tispiċċa u l-barka li ġab miegħu Ġesù Bambin kważi elfejn sena ilu tkompli tkattar fil-parroċċa tagħna dejjem aktar.

"IL-BELT VICTORIA"
Revista ta' kull xahrejn
Uffiċċju Editorjali: Ċentru Parrokkjali San Ġorġ, Triq Karità — Victoria, Għawdex.
Tel: 556377

Membri ġodda fil-Komunità Parrokkjali

17.9.88
Elaine, bint Mariano Farrugia u Maria Assunta neè Farrugia
22.9.88
Anette, bint Gaetano Attard u Mary Grace nee' Cremona.
1.10.88.
Annaliza, bint Martin Gauci u Jeanette neè Grima.
1.10.88
Gabriel, iben Joseph Xerri u Sylvia neè Herrmann
7.10.88
Sophia, bint Angelo Cefai u Karin neè Neubrandt
16.10.88
Paula, bint George Aquilina u Mary neè Calleja
16.10.88
Aaron George, iben Paul Cini u Maria neè Mizzi
12.11.88
George-Mario, iben John George Vella u Rita neè Tabone
12.11.88
Joseph, iben Joseph Galea u Michelle neè Tabone
13.11.88
Marcelle, bint George Grima u Teresa neè Grech.

Marru Jingħaqdu mal-Ħallieq

29.10.88: Lourdes Farrugia
30.10.88: Carmela Cauchi
19.10.88: Philip Fenech

Ingħaqdu fis-Sagrament taż-Żwieġ

15.10.88: George Zammit u Anna Agius
16.10.88: Joseph Mercieca u Rosalie Micallef
22.10.88: John Curmi (Sannat) u Vicky Cassar
29.10.88: Joseph Dingli (Xewkija), u Jane Haber (Xewkija)

TAJT SEHEMEK???

Fl-aħħar ħarġa tar-rivista tagħna għamilna appell biex kull familja li tirċievi IL-BELT VICTORIA toffri ħamsin ċenteżmu biex intaffu xi ftit l-ispejjeż li jsiru biex tiġi pubblikata. B'kollox inġabret issomma ta' Lm170. Filwaqt li nirringrazzjaw lil kull min ta s-sehem tiegħu nħeġġu lill-oħrajn biex jagħmlu l-parti tagħhom u jkunu ġenerużi. Grazzi.

ROKNA GĦAT-TFAL

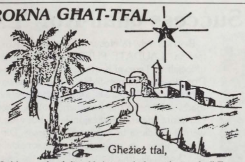

Għeżież tfal,

Sal-lum naħseb li ġa' bdejtu taħsbu u tħejju għall-Festa tal-Milied. Min jaf kemm presepji, żerà, dekorazzjonijiet, siġar tal-Milied, parties, rigali u mitt ħaġa oħra bħal dawn għaddejjin minn moħħkom dawn il-jiem! U tagħmlu sewwa. Għax il-festa tat-Twelid ta' Ġesù Bambin hija festa tagħkom, b'mod speċjali, u għalhekk xieraq li tħejju għaliha bil-kif.

Hemm, ngħidu aħna, min minn fostkom ġie mogħti l-priedka ta' nofs il-lejl li s-soltu ssir minn tifel bħalkom, u għalhekk, bħalissa, għaddej "in full swing" bl-istudju ta' din il-priedka. Hemm, imbagħad oħrajn fostkom li forsi ġew imqabbda mit-teacher jew mill-katekista tagħhom biex jagħmlu xi "project" dwar din il-ġrajja għażiża u qaddisa tal-Milied", u jinsabu mhedijin sewwa biex din il-biċċa xogħol jagħmluha bl-aħjar mod li jistgħu.

Insomma, min b'ħaġa u min b'oħra, ilkoll tinsabu mħabbtin tħejju għall-Milied. Biss, jiena nixtieq ngħidilkom żewġ affarijiet dwar il-festa tal-Milied u l-vaganzi li jiġu magħha.

L-ewwelnett: jien naf żgur li f'dawn il-ġranet sbieħ intom, barra li tagħtu, tirċievu wkoll bosta rigali sbieħ, rigali li huma għal qalbkom ħafna u li jogħġbukom żgur. Tifirħu mhux ftit bihom u żgur ma jkun jonqoskom xejn. Xi drabi wkoll, taqilgħu rigali li min jaf kemm tkunu ilkom tixtiquhom! Issa, li rrid ngħidilkom hu dan: tinsewx twarrbu xi ħaġa milli jkollkom u tagħtuha lil xi tifel jew tifla li m'għandhomx min jagħtihom rigali sbieħ bħal m'għandkom intom. Ftakru li, li kieku kontu intom flok dawn it-tfal, żgura li kontu tkunu tridu min jiftakar fikom u jagħtikom. Mela, tinsewx: aħsbu minn issa u ddeċiedu x'se tagħtu lil dawn it-tfal li, wara kollox, bħalkom jixtiequ u għandhom kull dritt jgħaddu Milied ferrieħi.

It-tieni ħaġa li xtaqt ngħidilkom dwar il-vaganzi tal-Milied, hija din: taħluhomx. Fi kliem ieħor, qisu li matul dawn il-ġranet ta' btala, ma twarrbux il-kotba ta' l-iskola għal kollox, donnha spiċċat l-iskola. Żommu f'moħħkom li meta f'Jannar terġgħu tibdew l-iskola, eżamijiet ta' nofs is-sena jkunu wara l-bieb, jiġifieri jkunu qorbu sewwa, u min ikun ħalla l-istudju fil-vaganzi tal-Milied, jista' jsibha bi tqila biex jerġa' jingrana u jaqbad mill-ġdid. Mela, ftehemna: fil-vaganzi tal-Milied ħudu l-mistrieħ tagħkom bla ma tinsew, iżda, il-kotba u l-istudju.

Billi ma jkollix l-okkażjoni li nerġa' niltaqa' magħkom, minn qalbi nixtieq lilkom u lill-familji tagħkom, Milied ħieni u qaddis, u Sena Ġdid mimlija b'kull ġid u barka mis-Sema.

Tatà
Iz-Ziju Peppi

'IL-MILIED'

Mill-ġdid qed infakkru l-ġrajja
Tant għażiża għall-bnedmin
Meta ġo għar ċkejken twieled
Il-Feddej tal-Midinbin.

Ma qagħadx jagħżel xi palazzi
Xi dar komda nkella kbira
Iżda għażel li jitwieled
Ġewwa grotta l-iktar fqira.

F'nofs lejl ikrah, kiefer, xitwi
Ried jitwieled Bin il-Bniedem
Sabiex lil kulħadd żgur jara
Mingħajr ħtija, ħieni, niedem,

Kull ma kellu ħdejh, madwaru
In-nifs sħun ta' baqra w ħmara,
Ma' dawn, Ġużeppi w Marija
Biex iħarsuh minn kull ħsara.

Qtajja' t'anġli ġewwa s-sema
Ġrew ixerrdu din l-aħbar
Illi mliet bil-ferħ, bil-hena
Lil dawk kollha ta' madwar.

Kif ir-ragħajja saru jafu
Dlonk ħallew huma l-merħliet
Lejn il-għar ilkoll irħewlha
Għaliex qalbhom b'ferħ imtliet.

Dan il-ferħ li nħass ġo Betlem
Ilu kważi elfejn sena;
Għadu qed jinħass ġo fina
U jimliena lkoll bil-hena!

Jew ninsabu wisq mehdija
Bis-Seklu tagħna Għoxrin
Li mhux iħallina naħsbu
U għal Kristu m'għandniex ħin!

O Ġesù ħelwa tarbija
Dal-Milied ejja ġo fija
Ibqa' magħna tul ħajjitna
U qatt le mument tħallina.

Hekk dil-ġrajja tant għażiża
Ta' Twelid Ġesù t-tifkira
Ma' tkunx ġiet għalxejn għalina
'Mma jkollha vera tifsira.

Kav. Joe M. Attard
Rabat - Għawdex.

Donazzjonijiet għar-Rivista mill-Emigranti
Ġiġi Said — 50 Aus $
Tereża Zammit — 10 Aus $
Andrew Xerri — 30 Aus $

Ħinijiet tal-Quddies fil-għaxija
Matul il-Ġimgħa - Fil-5.00 i fis-6.00p.m.
Ħdud u Festi - Fl-4.00 p.m. u fil-5.30p.m.

Suċċess għall-Kor "LAUDA

Il-Kor waqt iċ-ċerimonja tal-ftuħ tal-Kungress fil-Grand Hotel Ergife.

Il-Kor waqt il-Quddiesa mill-E.T. il-Kardinal Catillo Lara fl-għeluq tal-Kungress.

Dehra ġenerali tas-sala fejn inżamm il-Kungress Mondjali ta' l-Exallievi ta' Don Bosco.

Il-membri tal-Kor flimkien ma dawk li akkumpanjawh fl-Arcibazilika ta' San Ġwann Lateran waqt waħda miż-żjarat f'Ruma.

Bejn it-3 u d-9 ta' Novembru li għadda l-Kor tal-Bażilika tagħna "LAUDATE PUERI" kellu l-unur li jkun il-kor uffiċċjali ta' l-ewwel Kungress Mondjali ta' l-exallievi ta' Don Bosco li nżamm fil-Hotel Ergife ġewwa Ruma.

Matul dan il-Kungress, li għalih attendew exallievi minn madwar 50 pajjiż mill-kontinenti kollha, il-kor ħa sehem billi kanta f'diversi okkażżjonijiet. Il-kor esegwixxa l-kant waqt il-quddiesa ta' kuljum fil-Kungress. Din il-quddiesa kienet titmexxa minn diversi personalitajiet fosthom tliet kardinali, mir-Rettur Maġġur tas-Sależjani, Don Egidio Vigano' u minn Don Cuevas Leon. Il-Kor, li kien jikkonsisti fi 42 membru, kien preżenti waqt diskors importanti li għamel il-Prim Ministru ta' Malta, Dr. Eddie Fenech Adami. Dak in-nhar żewġ membri mill-kor lebsin il-kostum nazzjonali offrew bukkett fjuri lill-Prim Ministru u l-kor esegwixxa żewġ siltiet ad unur tiegħu.

Barra l-attivitajiet tal-Kungress, li kollha nżammu fil-Hotel Ergife, hotel li fiha jiġu organizzati bosta kungressi nternazzjonali, il-kor kellu wkoll impenji oħra. Hawn ta' min isemmi l-velja ta' talb li nżammet fit-tempju ta' Don Bosco ġewwa Cinecitta'. Iżda żgur li l-iktar mument li fih il-kor ħassu onorat kien waqt li kanta fil-quddiesa solenni fil-Bażilika ta' San Pietru fejn inġabru l-kongressisti kollha Din il-quddiesa solenni tmexxiet minn Don Egidio Vigano', Rettur Maġġur tas-Sależjani. Waqt din il-quddiesa mijiet ta' turisti u oħrajn li nzertaw qed iżuru din il-Bażilika, resqu fejn il-kor jistaqsu dwar minn fejn huma. Wara l-quddiesa il-membri tal-kor, flimkien mal-kungressisti kienu milqugħa f'udjenza mill-Papa Govanni Pawlu II. F'din l-udjenza l-kor kanta ad unur tal-Papa u ppreżentalu mudell ta' dgħajsa tal-latini maħduma minn Thomas Muscat mill-Qala, Għawdex.

Waqt il-quddiesa fil-Bażilika ta' San Pietru kif ukoll waqt l-udjenza tal-Qdusija Tiegħu l-Papa kien preżenti wkoll l-Onor Anton Tabone, Ministru għal-Għawdex. Il-Ministru Tabone kellu kliem ta' tifħir għall-kor u għen ħafna biex din iż-żjara ġo Ruma u Torin setgħet isseħ.

Il-Kor 'LAUDATE PUERI", flimkien ma dawk li kien jakkumpanjawh, u numru kbir ta' kungressisti, hekk kif intemm il-kungress ġewwa Ruma, ħadu sehem f'pellegrinaġġ għal Torin u kanta waqt Quddiesa solenni f'Valdocco fil-Bażilika ta' Marija Għajnuna ta' l-Insara. F'din il-pellegrinaġġ il-kor żar ukoll Colle Don Bosco, kif ukoll Mornese, fejn twieldet Santa Maria Mazzarello, il-fundatriċi tas-Sorijiet Sależjani.

Fl-okkażżjoni ta' din iż-żjara f'Ruma u Torin il-kor ippubblika brochure bil-kulur dwar il-kor li kienet b'erba' lingwi. Dan it-tagħrif tqassam lill-kungressisti kollha u oħrajn.

Kull fejn kanta l-kor kont tisma' kliem ta' tifħir u nkoraġġiment. Fost dawk li taw l-opinjoni tagħhom dwar il-kor insemmu lil Don Egidio Vigano', ir-Rettur Maġġur tas-Sależjani li qal: "E' stato grande! Il coro ha dato qualità al congresso". (Kienet xi ħaġa kbira. Il-kor għolla l-livell tal-Kungress). Don Cuevas Leon qal li l-kor għandu professjonalità, kwalità artistika u kapaċità li jingħaqad ma xulxin. Lejn tmiem il-kungress Dun Charles Cini, Delegat Mondjali ta' l-Exallievi ppreżenta rigal lil kull membru tal-kor.

TE PUERI" f'Ruma u Torin

X'qalu dwar il-Kor

Don Egidio Vigano' - Rettur Maġġur tas-Sależjani:
"E' stato grande! Il vostro coro ha dato qualità al congresso!"

Don Segio Cuevas Leon S.D.B. - Consigliere per la Famiglia Salesiana e per le Comunicazioni Sociali
"Io ho eloggiato e ringraziato il coro di Gozo, i suoi dirigenti e componenti, e lo ho fatto felicemente. Adesso ribadisce la mia ammirazione e ringraziamento per il servizio reso nel Congresso Mondiale degli Exallievi. Avete professionalità, qualità artistiche e capaċità d'integrazione corale. Congratulazioni e auguri. Arrivederci a Gozo."

Don Giuseppe Costa - Editur Bolettino Salesiano
"Per la qualità dell' esecuzione e per la scelta del repertorio e' un coro apprezzabilissimo e degno di sostegno, oltre che meritoso."

Giuseppe Castelli - President tal-Konfederazjoni Mondjali Exallievi
"Sono molto bravi. Cantano con estrema delicatezza e sensibilità. Ci hanno auitato u pregare meglio. Bravi; continuate cosi'!!"

Sr. Assunta Tommasini - Alessandria - Italia
"Ottima polifonia e buona unione di voci - Ottime scelta dei canti."

Ispettoria Vercellese - Italia
"Ottimo".

Valerio Fenoglio - Ispettoria Subalpina - Valdocco - Torino
"Ottimi esecutori di tutti i brani cantati. Perciò, grazie di cuore ed a risentirli"

Sr. M. Del Carmen Garcia-Madrid - Spanja
"Mi ha piacuto molto. Nei momenti delle celebrazioni, mi ha aiutato ad approfondire l'atto liturgico."

Sor. Valentina Rodriguez Gonzalez - Sevilla - Spanja
"Mi ha piaciuto molto, molto...."

Jesus Olmos- Prof. di Musica Conservatorio di Valencia - Spanja
"Un vero regalo! E' magnifico vedero i giovani interpretare musica classica. Hanno un timbro proprio impressionante. Cantano con molta giustezza e sicurezza."

Exallieve F.M.A. - Venezuela
"Ci è parso bellissimo! Ci ha aiutato a vivere più profondamente la liturgia di tutti i giorni del congresso. La armonia delle voci ci feccero gustare pace e gioia."

Mr. Gerard De Mesmaccker - Belġju
"Eravamo contenti con la presenza del coro. Auguri per la guida. Appreziamo tanto la disciplina dei choristi".

D. Mario Murro - Delegat Exallievi ta' l-Eġittu
"Ben preparato - Canti ben eseguiti.- Congratulaz-

jkompli f'paġna 7

Il-Prim Ministru ta' Malta jidher qed jindirizza l-Kungress, nhar il-Ġimgħa, 4 ta' Novembru 1988

Il-Kor 'Laudate Pueri' waqt il-quddiesa solenni fil-Bażilika ta' San Pietru.

Wara l-quddiesa fil-Bażilika ta' San Pietru, il-kor flimkien mal-Ministru għal Għawdex, l-Onor. Anton Tabone.

Il-Qdusija Tiegħu l-Papa jifraħ lill-membri tal-Kor. Tidher ukoll id-dgħajsa tal-latini li wara ġiet ippreżentata lil Papa.

BETLEM

Matul il-jiem tas-sena, Betlem issaħħar lil kull min iżurha; mhux biss iżda wkoll tnissel ċertu hena u sliem f'qalb il-pellegrini il jmidd riġlejh biex jara, jisma' u jħoss il-ferħ, aktar tas-sema milli ta' l-art.

Wara li tinżel l-ewwel xita tant mixtieqa ta' l-istaġun, din tnaddaf l-arja u tagħmilha ċara, li wieħed faċilment ikun jista' jara bla tbatija l-muntanji ta' Mowab, jiġifieri n-naħa l-oħra tad-deżert ta' Ġuda.[1] Is-siġar ta' madwar Betlem, kemm dawk tal-frott fosthom dwieli, tin, parsott, rummien, tuffieħ, żebbuġ, kif ukoll dawk li qegħdin hemm biex iħaddru u jsebbħu dawk l-inħawu, eżempju ċipress, prinjoli u xi palm, dawn ukoll ikomplu ikabbru l-ferħ f'qalb il-pellegrin li jżur lil Betlem.

Imma mal-kelma **Betlem** hemm marbut magħha ġrajja wisq aktar sħiħa u qawwija, ġrajja li kienet kapaċi taqsam iż-żmien fi tnejn.[2] Dik ta' qabel it-twelid tiegħu, u dik ta' wara. Tant hija b'saħħitha u soda din il-ġrajja, din id-data, li anki dawk stess li jiċħdu lil Alla, fil-kitbiet uffiċjali tagħhom ikollhom iħażżu u jsemmu f'liema sena qabel jew wara twelidu saret il-ġrajja tagħhom.

Betlem: Dan ma jfissirx li int tinsab qalb il-pjanura ħadra u għammiela tal-Galilija; lanqas ifisser li qiegħed qalb il-widien kbar u fondi tas-Samarija: pjuttost qrib ħafna tad-deżert ta' Ġuda. Betlem hi madwar għaxar kilometri 'l isfel mill-belt ta' Ġerusalemm.[3] Qiegħda fuq it-triq li tieħu għal Hebron, li hi wkoll waħda mill-ibliet l-aktar antiki tad-dinja.

Betlem: Ifisser li wieħed qiegħed jagħlaq il-bieb tat-Testment il-Qadim biex jibda jbexxaq sakemm jinferaħ beraħ dak tat-Testment il-Ġdid. Ifisser li hemm mixja ġmielha mill-interpretazzjoni kiesħa u li bosta drabi toqtol tal-liġi, (Gal 3,23), għal għajn tal-grazzja. U dan sar, għaliex ġo Betlem, jew aħjar ġo "Dar il-Ħobż" twieled is-Salvatur. "Ġara li, meta kienu hemm (f'Betlem), Marija għalqilha ż-żmien biex teħles, u tat lid-dinja l-ewwel iben tagħha; fisqietu u medditu f'maxtura, għax ma kienx hemm post għalihom fil-lukanda". (Lq 2, 6-7).

Betlem: Fl-aħħarnett, ifisser ukoll xena ta' qtil, tixrid ta' demm innoċenti, biki, għajjat, ilfiq u qsim il-qalb.

BETLEM – Dehra taċ-ċentru tal-belt illum.

Għaliex hawn f'Betlem seħħet l-istraġi ta' dawk it-tfal innoċenti, bla ebda ħtija. Trabi li għadhom anqas biss jafu jitkellmu, u diġa' qegħdin jistqarru 'l Kristu, trabi li "inxteħtu wiċċhom fl-art quddiem it-tron, ibierku lil dak li hu ħaj għal dejjem ta' dejjem" (Apok 7, 11).

Huwa kollu veru li Betlem hija "l-iżgħar fost it-tribu ta' Ġuda" (Mik 5, 1) u la ma kellhiex importanza kbira fit-Testment il-Qadim, madanakollu, Betlem kisbet importanza enormi fl-istorja tas-Salvazzjoni u nistgħu ngħidu wkoll fid-dinja, għaliex hemm "f'Betlem tal-Lhudija" (Mt 2, 5) twieled l-Emanweli, Alla magħna.

Riferenzi

[1] Cf. G. BISSOLI, *"Betlemme"* (- La Terra Santa) Gennaio-Febraio, Gerusalemme, 1983, 2.

[2] Cf. F.J.SHEEN, *"Life of Christ", Great Britian, 1958, 16. Dan l-isqof Amerikan biex jipprova kemm tassew inħass it-twelid ta' Ġesù, Sheen jargumenta li ż-żmien qasmu fi tnejn. Fil-waqt li l-fundaturi ta' reliġjonijiet oħra bħal ma huma Budda, Mawmettu, Konfuċju u oħrajn inħassu biss f'art twelidhom.*

[3] Cf. Z. Vilnay, *"The Guide to Israel"*, Jerusalem, 1975, 162.

Din hija silta mil-ktieb tar-Rev.Prof. Lawrence Sciberras bl-isem "BETLEM DAR IL-ĦOBŻ" li ġie pubblikat is-sena l-oħra. Kopji ta' dan il-ktieb għadhom jistgħu jinxtraw mingħand il-librara f'Malta u Għawdex.

Rijorganizzazzjoni ta' "L-Għaqda Żagħażagħ La Stella"

F'egħluq l-għoxrin anniversarju mill-ftuħ uffiċċjali ta' l-ewwel teatru kummerċjali t'Għawdex "Astra" il-Kumitat tal-Banda La stella li fi ħdanha hu mwaqqaf dan l-istess Teatru ddeċieda li jagħti rigal liż-żagħżagħ ġorġjani għawdxin. Dan il-Kumitat għaraf il-ħtieġa u l-importanza li jrawwam iż-żgħażagħ fl-isfera ta' l-arti u d-drama. Għal Għal dan il-għan reġgħet ingħatat spinta lill-'Għaqda Żagħżagħ La Stella".

Ta' min jgħid li l-Għaqda msemmija twaqqfet snin ilu u matul dan iż-żmien dejjem baqgħet torganizza attivitajiet kemm soċjali, kulturali u rikreattivi. Minn żmien għal żmien organizzat xogħolijiet teatrali, ġbir għal handikappati, tagħlim ta' mużika, żfin u drama, parties, sehem fil-karnival u attivitajiet oħra. Mingħajr dubju ta' xejn minn din l-Għaqda gawda kull settur tas-Soċjetà Filarmonika 'La Stella'.

Għaldaqstant nhar l-Erbgħa 19 t'Ottubru saret laqgħa straordinarja għall-membri fejn ġie imwaqqaf kumitat responsabbli għal din l-inizjattiva. Tfassal ukoll programm għal matul is-sena. Fil-Kumitat il-ġdid inħatru Ġorġ Cini bħala Chairman Monica Attard Segretarja, Ġorġ Cini Jr., Kaxxier, Ġorġ Mizzi Producer u Ġorġ Cassar P.R.O.

L-Għaqda Żagħżagħ Ls Stella bi ħsiebha tisħaq fuq dawn l-għanijiet: (a) li trawwam aktar żagħżagħ fl-arti, sport, rikreazzjoni u attivitajiet soċjali (b) li tiżra fiż-żagħżagħ aktar responsabiltà lejn ix-xjuħ, handikappati u dawk inqas xxortjati minna, (c) li tħajjar aktar żagħżagħ jidħlu fil-qasam tal-letteratura.

Għaldaqstant kull żagħżugħ ġorġjan għandu jingħaqad ma' sħabu fix-xogħol ta' "l-Għaqda Żgħażagħ La Stella".

Don Bosco: Il-Qaddis tat-Tbissima

Mitt sena mejjet u għadu ħaj!!
1888 - 1988

TRID TIĠI PASSIĠĠATA?

Kien is-16 ta' Novembru 1866. Don Bosco kellu jħallas il-kuntrattur tal-bini tal-knisja: dejn ta' erbat elef lira, sa dik il-lejla stess. Filgħodu sebaħ bla sold fil-but. Sejjaħ lil Dun Mikiel Rua u xi Sależjani oħra, u qalilhom:
"Morru duru mal-Belt, araw tiltaqgħux ma' xi benefattur, u itolbuh xi ftit tal-karità.

Dawk marru, iżda f'nofs in-nhar ġew lura b'idhom f'idhom. "Tibżgħux", qalilhom Don Bosco, issa wara l-ikel noħroġ indur dawra jien ukoll". Dar xi erba' toroq, iżda ma iltaqa' ma' ħadd. Kien qiegħed ħdejn l-istazzjoni Ċentrali: ħafna nies, iżda benefatturi ħadd. Waqaf ftit u talab lill-Madonna: "Dawwalni u għinni".

Ftit minuti wara, ra riesaq lejn wieħed qaddej liebes pulit. "Skużi", qallu bil-pulitezza kollha, "Inti Don Bosco?"

"Kollni kemm jien. F'hiex nista' naqdik?"

"Is-Sinjur tiegħi bagħatni nfittxek: jixtieq jarak".

"Min hu s-sinjur tiegħek? Fejn Joqgħod?"

"Hawn fil-qrib. Inwasslek jien".

Waslu f'palazz kbir u sabiħ. Telgħu fuq u Don Bosco sab sinjura mbikkija. "Jaħasra, Don Bosco, qaltlu, "Kemm ilu jistaqsi għalik żewġi! Bagħatna għalik kemm il-darba, imma qatt ma sibniek id-dar. Issa tard wisq. Għadna kemm għamilnielu konsulta bl-aqwa tlett professuri li hawn f'Torin. U t-tlieta qablu li ma hemmx tama".

"Stenna", qatgħalha kliemha Don Bosco. "Imma l-Madonna kienet hemm ma' dawn il-professuri?" Għax jekk ma kenitx hemm hi, tkunu ħallejtu barra l-aqwa professur li hawn fid-dinja!"

Is-sinjura daħħlitu fil-kamra tas-sodda ta' żewġha. "Jaħasra, Reverendu, kemm jien marid... Itlob għalija,... ma niflaħx niċċaqlaq".

"U x'inti tgħid, ma tiflaħx tiċċaqlaq!" għamillu l-kuraġġ Don Bosco. "Għandek aptit immorru passiġġata?"

"Passiġġata sabiħ. Nixtieq nagħti d-dawl t'għajnejja biex nerġa noħroġ ħaj min din il-kamra. Imma t-tobba qalu li miraklu biss irid ikun!.... Itlob għalija, u jien minn ġidi ngħinek żgur fl-opri tiegħek".

"Sewwa", ħatfu fil-kelma Don Bosco, "Int għandek bżonn miraklu biex tfieq, u jien għandi bżonn ta' tlett elef lira f'idejja, illum stess, għall-bini tat-tempju tal-Madonna. Jien nitlobha tgħinek: u int għin lilha!"

"Tlett elef lira?" temtem il-marid. "Tlett elef lira, wisq! Sa hawn ma nasalx! Min iżomm tlett elef lira f'daru?... Kieku nkun nista' mmur sal-Bank"....

"Ma tarax Reverendu? Ma anqas biss niflaħ indur fis-sodda".

"Int ma tiflaħx, imma għalAlla, u għall-interċessjoni tal-Madonna ma hemm xejn li ma jistax isir. Sejjaħ lil kulħadd madwarek".

Meta l-qraba kollha u s-sefturi kienu madwar il-marid, Don Bosco talabhom jinżlu għarkobbtejjhom u jgħidu miegħu talba lil Ġesù Sagramentat u oħra lil Marija Awsiljatriċi. Imbagħad radd is-salib fuq il-marid u qal lis-seftur: "Ġibulu ħwejjġu, ħalli jinżel".

"Sinjur", qaltlu s-sinjura tal-marid, "Dawk ħwejġu żgur kilithomlu l-kamla. Ilu tlett snin ma jilbishom!"

"Morru ixtruli l-ġodda", għajjat nervuż il-marid."

Il-qaddejja għamlu kif qalilhom. Libes il-libsa l-ġdida Niżel isfel ma' Don Bosco, u iltaqa' mat-tabib: dak beda jgħajjat: "Dan ġenn". "Aħjar għalik", wieġeb il-marid. Rikeb il-karozzella ma Don Bosco u telqulha lejn il-Bank. Is-sinjur ġibed tlett elef lira u tahom lilDon Bosco, imbagħad reġa rikeb il-parilja u telaq lura lejn daru kollu ferħan.

Dik il-passiġġata swietlu tlett elef lira, iżda ġabitlu ukoll il-fejqan, permezz ta' Don Bosco.

---

jaqbad minn p.5

ioni per quello che fate. Continuate sempre nello stesso impegno."

Delegati - Argentina

"Testimonianza d'unione, di arte, di spiritualità e devozione. Grazie di cuore".

Sr. Rose Olivieri - Past Pupils - Gozo

"Excellent execution of musical scores. We are very proud of you, "Coro, Laudate Pueri", Keep on glorifying God with your beautiful voices. It was heavenly to listen to you."

Sr. Dolores Fontclara - Paragwaj

"Il coro ci ha sembrato magnifico! Le sue interpretazioni sono state bellissime! (In Sagnolo potrebbe dire molto più.)"

Attivitajiet għall-Milied

L-attivitajiet "L-Għaqda Żgħażagħ La Stella" bi ħsiebha torganizza għal żmien il-Milied huma:

Varjetà nhar is-Sibt 10 ta' Diċembru fis-6.30 p.m. fil-każin (kulħadd hu mistieden u d-dħul ikun b'xejn)

*** Kant ta' Carols biex inferħu lil min hu inqas ixxurtjat minna.***

*** Wiri ta' Videos ta' carols fil-Każin nhar il-Milied il-ġurnata kollha.***

Kummiedja ġdida fit-Teatru Astra

It-Teatru Astra, wara staġun operistiku li spiċċa b'suċċess kbir bil-famuża AIDA ta' Verdi, issa ser jiftaħ l-istaġun festiv tal-Milied f'Għawdex b'kummiedja ġdida għall-gżejjer Maltin, bil-għan li jissodisfa lil dawk kollha li jħobbu l-palk Malti.

L-Astra Dramatic Company għażlet il-kummiedja brillanti *"L-Imfissed"* ta' Jasper Emanuelson, l-awtur ta' *"Jum It-Tieġ"* li ġiet ippreżentata fl-istess teatru s-sena l-oħra. Il-kummiedja ser tintwera nhar is-Sibt 17 ta' Diċembru.

"L-Imfissed" hi kummiedja kollha sitwazzjonijiet komiċi li warajhom hemm miexi argument serju li forsi mhux kulħadd jaqbel miegħu. Il-komiċità tal-kummiedja tgħatti t-teżi li tifel, miżmum għal fuq għoxrin sena maqful id-dar imbiegħed mis-soċjetà, hu aktar faċli li jisfratta minn ġuvni mrobbi f'ambjent liberu. Din hija teżi kemmxejn kontraversjali. Imma l-kontraversja hija s-sabiħ tal-palk.

Charlie Zammit, Maria Zammit Borg u Anton Said, fil-partijiet prinċipali, mall-atturi sħabhom Maria Schembri, Mario Tabone, Michael Camilleri, Salvu Cremona u Joe M. Attard, huma garanzija ta' divertiment allegru u xieraq għal dan iż-żmien sabiħ tas-sena.

Produzzjoni u direzzjoni ta' George Xerri. ***Il-Booking jiftaħ is-Sibt 10 ta' Diċembru.***

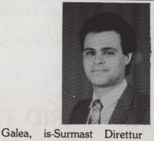

John Galea, is-Surmast Direttur tal-'CHORUS URBANUS' tal-parroċċa tagħna, ġie mistieden biex jiddebutta f'Londra bħala pjanista u kompożitur, f'kunċert ta' mużika Maltija kmieni f'Jannar li ġej.

Dan il-kunċert, li fih ser jindaqqu fost oħrajn kompożizzjonijiet tiegħu, ser isir bħala parti mill-'International London Boat Show' li ser tinfetaħ uffiċċjalment mill-On. Prim Ministru Eddie Fenech Adami.

Xogħolijiet oħra ta' Mro. Galea ndaqqu fil-Greċja, Franza Ingilterra u l-Awstralja, kemm il-darba f'Malta kif ukoll fil-Bażilika tagħna.

Is-sehem tiegħu f'dan il-kunċert distint huwa xhieda tal-abilità professjonali tas-Surmast Galea li huwa wkoll l-Assistent Direttur tal-Banda 'LA STELLA' kif ukoll id-Direttur Mużikali tat-TEATRU ASTRA.

Id-Direzzjoni tar-Rivista 'Il-Belt Victoria' tixtieq kull suċċess lis-Surmast Galea f'dan l-impenn tiegħu barra minn Malta.

Rigal lid-Delegat Mondjali ta' l-Exallievi ta' Don Bosco

Fl-okkażżjoni taż-żjara tal-kor LAUDATE PUERI f'Ruma u Torin Mons Arċipriet ippreżenta kwadru xogħol ta' l-artist Għawdxi Pawlu Camilleri Cauchi lil Dun Charles Cini S.D.B. Delegat Mondjali ta' l-Exallievi ta' Don Bosco. Il-preżentazzjoni saret waqt laqgħa għall-kor u dawk li akkumpanjawh f'Ruma, li saret fil-Hotel Ergife fejn kien qed jinżamm il-Kungress. F'din il-laqgħa Mons Arċipriet irringrazzja lil Fr. Cini għall-għajnuna li ta lill-kor kemm qabel kif ukoll waqt il-granet tal-Kungress. Fr. Cini mbagħad ippreżenta lill-Arċipriet medaljun tal-

bronż bħala tifkira lill-parroċċa ta' dan l-avveniment storiku.

Wara s-Suċċessi tat-Tours tas-Sajf......

L-ASTRA TOURS JOFFRULEK VAGANZA

F'LONDRA — WINDSOR — BIRMINGHAM

mit-28 ta' Diċembru 1988 sal-4 ta' Jannar 1989

**** F'Atmosfera mill-isbaħ ta' l-Istaġun tal-Milied***

**** Għas-Sales kbar tal-bidu tas-sena l-ġdid***

Ikseb programm dettaljat mingħand is-Sur Paul M. Cassar - Tel.551004